

ЛИЧНИ МЕСТОИМЕНЕНИЯ

Pronoms personnels

[проном персонал]

Във френския език личните местоимения заместват имена на лица и предмети, с цел да се избегне повторение, като указват и граматично лице. Има два вида лични местоимения:

- Неударени или несамостоятелни
- Ударени или самостоятелни

Личните местоимения изпълняват функциите на:

- Подлог (sujet – S) [сюже]
- Пряко допълнение (complément d'objet direct – COD) [комплеман добже директ]
- Непряко допълнение (complément d'objet indirect – COI) [комплеман добже ендирект]

Неударени (несамостоятелни лични местоимения)

Такива са личните местоимения, които нямат собствено тонично ударение. Те се употребяват винаги след или пред глагол и изпълняват функциите на S, COD, COI.

Форми на лични неударени местоимения

		S	COD	COI
ед. ч.	1 л.	je	me	me
	2 л.	tu	te	te
	3 л.	il elle	le la	lui lui
мн. ч.	1 л.	nous	nous	nous
	2 л.	vous	vous	vous
	3 л.	ils elles	les les	leur leur

Примери:

Pierre chante très bien. [пиер шант тре биен] /пиер нее много добре/

Il chante très bien. [ил шант тре биен] /той нее много добре/ → подлог – S

Les gens signent **le contrat**. [ле жан синь льо контра] /хората подписват договор/

Ils **le** signent. [ил льо синь] /те го подписват/ → пряко допълнение – COD

Jean écrit une lettre **à son ami**. [жан екри юн летр а сон ами] /Жан пише писмо на приятеля си/

Il **lui** écrit une lettre. [ил луй екри юн летр] /той му пише писмо/ → непряко допълнение – COI

LES PRONOMS PERSONNELS

Personal pronouns replace names or nouns and tell you who is doing the action of the sentence.

je - I

Je joue de la batterie.

tu - you (familiar)

Tu fais du camping.

il - he/it

Il surfe sur internet.

elle - she/it

Elle aime courir.

on - one/we

On fait du karaté.

nous - we

Nous aimons regarder la télévision.

vous - you (More than one/ formal)

Parlez-vous français?

ils - they (masculine)

Ils jouent au foot.

elles - they (feminine)

Elles parlent au téléphone.

Употреби:

- Пред глагол, започващ с гласна или с нямо **h**, местоименията **me, te, le, la, se** се трансформират в **m', t', l', s'**, например:

Je t'aide [жъ лед] /помагам му(й)/

Je t'habille [жъ лабий] /обличам го(я)/

- Местоимението **le** можем да считаме за неутрално, когато замества прилагателно, друго местоимение, цяло изречение или част от него, например:

- **Tu es content?** [тю е контан] /доволен ли си/

- **Oui, je le suis.** [уи, жъ льо сюи] /да, така е/

- Към личните местоимения спада още неопределеното местоимение **on**, което се превежда „човек, хората, някой” или с личното местоимение за това лице, което се подразбира от контекста, макар че глаголт с **on** винаги е в 3 л.ед.ч., например:

On frappe à la porte. [он фрап ала порт] /някой чука на вратата/

Marie et moi, on achète (=nous achetons) des livres. [мари е моа, он ашет де ливр] /Мари и аз купуваме книги/

Paul, on nous quitte (=tu nous quittes) ? [пол, он ну кит] /Пол, напускаш ли ни?/

- Несамостоятелните лични местоимения се поставят винаги пред глагола, с който са свързани. При сложните времена те стоят пред спомагателния глагол. При перифрастичните времена отиват пред инфинитива, например:

Il te regarde. [ил ть рьгард] /той те гледа/

Je t'ai parlé. [жъ те парле] /аз ти бях говорил/

Elle vient de me le dire. [ел виен дъ мъ льо дир] /тя току-що ми го каза/

- Когато в изречението има и пряко и непряко допълнение в 1 л. и 3 л. или във 2 л. и 3 л. ед.ч. или мн.ч., те се подреждат както и на български, т.е. първо непрякото и после прякото допълнение, например:

Il me les donne. [ил мъ ле дон] /той ми ги дава/

Il te les donne. [ил ть ле дон] /той ти ги дава/

Il nous les donne. [ил ну ле дон] /той ни ги дава/

Il vous les donne. [ил ву ле дон] /той ви ги дава/

- Когато и двете допълнения са от 3 л. ед. или мн.ч., прякото допълнение се поставя пред непрякото, например:

Il les lui donne. [ил ле люи дон] /той му (й) ги дава/

Il les leur donne. [ил ле лъор дон] /той им ги дава/

Ударени (самостоятелни) лични местоимения

Тези местоимения се наричат ударени, защото имат собствено тонично ударение, а самостоятелни – защото се употребяват без глагол.

Форми:

		S	COD	COI
ед. ч.	1 л.	moi	moi	Същите като за COD, но с различните предлози
	2 л.	toi	toi	
	3 л.	lui elle	lui elle	
мн. ч.	1 л.	nous	nous	
	2 л.	vous	vous	
	3 л.	eux elles	eux elles	

- Самостоятелните лични местоимения се употребяват самостоятелно, в кратък въпрос или отговор като подлог или допълнение, например:

Qui frappe à la porte? [ки фрап ала порт] /кой чука на вратата/

Lui. [люи] /той/ → подлог - S

Qui attends-tu? [ки атан тю] /кого чакаш ти/

Eux. [ъ] /тях/ → пряко допълнение – COD

Pense à lui! [панс а люи] /мисли за него/ → непряко допълнение – COI

- Тези местоимения се употребяват още, за да се подчератے подлогът или допълнението, например:

Toi, tu remporteras la victoire. [тоа, тю рампорта ла виктоар] /ти, именно ти ще победиш/

- Употребяваме ги още след **comme** и **que** (при сравнение) или при изброяване, например:

Tu es comme moi. [тю е ком моа] /ти си като мен/

Paul et toi, vous allez au cinéma. [пол е тоа, вузале о синема] /Пол и ти, вие отивате на кино/

Текст

Elle a soixante-dix ans. Elle est **veuve**, et habite un appartement dans un **quartier tranquille**. Elle a une **fille**, deux **fils** et des **petits-enfants**. Ils lui téléphonent assez **souvent**. **Parfois**, ils vont la voir **le week-end**.

[ел а соасант дизан. Ел е във е абит ън апартъман данзън картие транкил. Ел а юн фий, дъ фис е де птизанфан. Ил люи телефон асе суван. Парфоа ил вон ла воар льо уикенд]

Тя е на 70 години. Тя е вдовица и обитава апартамент в един спокоен квартал. Тя има една дъщеря, двама сина и внуци. Те ѝ се обаждат доста често. Понякога я посещават през уикенда.

Нови думи

veuve	във	вдовица
un quartier	ън картие	квартал
tranquille	транкил	спокоен
une fille	юн фий	дъщеря, момиче
un fils	ън фис	син
un petit-enfant	ън пти анфан	внук
souvent	суван	често
parfois	парфоа	понякога
le week-end	льо уикенд	уикенд